C/2025/3711

17.9.2025

P9_TA(2024)0381

Forsøg på at genindføre en lov om udenlandske agenter i Georgien og dennes restriktioner for civilsamfundet

Europa-Parlamentets beslutning af 25. april 2024 om forsøg på at genindføre en lov om udenlandske agenter i Georgien og dennes restriktioner for civilsamfundet (2024/2703(RSP))

(C/2025/3711)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om Georgien,

— der henviser til erklæringen af 17. april 2024 fra den højtstående repræsentant og kommissæren med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse om vedtagelsen af loven om »gennemsigtigheden af udenlandsk indflydelse«,

— der henviser til erklæringen af 4. april 2024 fra Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om lovforslaget om »gennemsigtigheden af udenlandsk indflydelse«,

— der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 14. og 15. december 2023,

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. november 2023 med titlen »Meddelelse om EU's udvidelsespolitik 2023« (COM(2023)0690),

— der henviser til associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Georgien på den anden side ([1]),

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder,

— der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention,

— der henviser til den fælles erklæring af 18. april 2024 fra formanden for Udenrigsudvalget, formanden for Delegationen for Forbindelserne med Sydkaukasus og Europa-Parlamentets faste ordfører om Georgien vedrørende genindførelsen af lovforslaget om »gennemsigtigheden af udenlandsk indflydelse« i Georgien,

— der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2 og 4,

A. der henviser til, at udøvelsen af menings-, ytrings-, forenings- og forsamlingsfriheden er grundlæggende rettigheder, der er nedfældet i den georgiske forfatning;

B. der henviser til, at Georgien som underskriver af verdenserklæringen om menneskerettighederne og den europæiske menneskerettighedskonvention og som medlem af Europarådet og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa har forpligtet sig til principperne om demokrati, retsstatsprincippet og respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder og menneskerettigheder;

C. der henviser til, at Den Europæiske Union forventer, at Georgien, der er kandidatland til tiltrædelse af EU, fuldt ud overholder associeringsaftalen og andre internationale forpligtelser, som landet har indgået, og navnlig opfylder de betingelser og tager de skridt, der er fastsat i Kommissionens henstilling af 8. november 2023; der henviser til, at Det Europæiske Råd besluttede at give Georgien status som kandidatland udelukkende under forudsætning af, at disse skridt ville blive taget; der henviser til, at Georgien i denne henstilling blev opfordret til at sikre, at civilsamfundet kunne fungere frit (trin 9) og bekæmpe desinformation mod EU og dets værdier (trin 1), og der henviser til, at lovforslaget er i strid med begge mål;

D. der henviser til, at det georgiske parlament den 17. april 2024 vedtog den såkaldte lov om gennemsigtigheden af udenlandsk indflydelse ved førstebehandlingen med 83 stemmer for og ingen imod, på trods af masseprotester fra georgiske borgere, kritik fra Georgiens præsident, som kaldte lovforslaget »sabotage af landets vej mod Europa«, national og international fordømmelse og gentagne opfordringer fra Georgiens europæiske partnere til at trække lovforslaget tilbage; der henviser til, at denne lov vil kræve, at organisationer, der modtager over 20 % af deres finansiering fra udlandet, inden for to måneder skal registrere sig som »organisationer, der arbejder for en udenlandsk magts interesser« og præsentere sig selv som sådan; der henviser til, at organisationerne vil blive underlagt yderligere kontrol, rapporteringskrav og eventuelt sanktioner, herunder administrative sanktioner på op til 25 000 GEL; der henviser til, at loven i alvorlig grad vil begrænse mediernes og civilsamfundsorganisationernes mulighed for at operere frit;

([1]) EUT L 261 af 30.8.2014, s. 4.

E. der henviser til, at det legitime mål om at sikre gennemsigtighed for ikkestatslige organisationer, der modtager udenlandsk finansiering, ikke på nogen måde kan berettige foranstaltninger, der begrænser deres aktiviteter, navnlig ikke inden for demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettigheder;

F. der henviser til, at dette lovforslag fremsættes i en tid med stigende angreb på civilsamfundet og uafhængige medier i Georgien samt mod demokratistøtte fra internationale donorer i et tilsyneladende forsøg på at indsnævre civilsamfundets råderum og bringe kritiske røster i det offentlige rum til tavshed, bl.a. ved at begrænse adgangen til udenlandsk finansiering; der henviser til, at dette lovforslag kun er det seneste i en række lovgivningsmæssige og andre initiativer fra den georgiske regering forud for valget, som også omfatter bekendtgørelsen af forfatningsændringer til bekæmpelse af »LGBT-propaganda« og ændringen af en politik, der kræver kønskvoter for kvinder i parlamentet, hvilket bringer demokratiske reformer i fare og bidrager til at sprede desinformation om EU, dets værdier og politikker; der henviser til, at Europa-Parlamentet allerede i tidligere beslutninger har opfordret til foranstaltninger til at mindske den destruktive rolle, som oligarkiske interesser spiller i Georgiens politik og økonomi, herunder i politisk motiveret forfølgelse af journalister og politiske modstandere såsom den tidligere præsident Mikhail Saakashvili, som Parlamentet har opfordret til at løslade af humanitære årsager, så han kan søge lægebehandling i udlandet;

1. fordømmer på det kraftigste genindførelsen af det kontroversielle lovforslag om »gennemsigtigheden af udenlandsk indflydelse«, som vil pålægge civilsamfundet og uafhængige medier svækkende restriktioner og dermed undergrave deres mulighed for at operere frit, og som derfor er blevet mødt med massive protester fra den georgiske offentlighed, civilsamfundsorganisationer, uafhængige medier, fremtrædende offentlige personer og landets europæiske og internationale partnere;

2. understreger, at lovforslaget er uforeneligt med EU's værdier og demokratiske principper, er i strid med Georgiens ambitioner om EU-medlemskab, skader Georgiens internationale omdømme og bringer landets euro-atlantiske integration i fare;

3. understreger, at der ikke bør indledes EU-tiltrædelsesforhandlinger, så længe denne lov er en del af Georgiens retsorden;

4. opfordrer derfor indtrængende det georgiske parlament til at standse de parlamentariske procedurer, der førte til vedtagelsen af loven, og den georgiske regering til at opfylde de forpligtelser, den påtog sig i marts 2023, da den meddelte, at den betingelsesløst ville trække sit lovforslag om at indføre restriktioner for civilsamfundet og uafhængige medier tilbage og ikke ville foreslå en sådan lov igen; opfordrer Georgiens regering til også at afholde sig fra at fremsætte yderligere lovgivningsforslag, der er i strid med principperne om demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, og som derfor ville være i strid med Københavnskriterierne for EU-medlemskab;

5. fremhæver, at lovforslaget går imod det store flertal af det georgiske folks forhåbninger om at leve i et demokratisk samfund, fortsætte demokratiske reformer og retsstatsreformer, fortsætte et tæt samarbejde med euro-atlantiske partnere og forpligte sig til en vej mod EU-medlemskab;

6. understreger, at retten til ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og fredelig protest er grundlæggende frihedsrettigheder og skal respekteres under alle omstændigheder, navnlig i et land, der ønsker at tiltræde EU;

7. opfordrer indtrængende den georgiske regering til at respektere georgiske borgeres forfatningsmæssige rettigheder og udtrykker derfor bekymring over rapporter om, at uropolitiet anvender uforholdsmæssig magt til at opløse grupper af demonstranter, der demonstrerer mod det kontroversielle lovforslag; opfordrer de georgiske myndigheder til at undersøge den ulovlige og uforholdsmæssige magtanvendelse og drage de ansvarlige til ansvar;

8. understreger, at civilsamfundets og de uafhængige mediers rolle som offentlig vagthund er afgørende for et demokratisk samfund og for at fremme EU-tiltrædelsesrelaterede reformer, og opfordrer derfor de georgiske myndigheder til at gøre deres yderste for at sikre et gunstigt miljø, hvor civilsamfundet og uafhængige medier kan trives;

9. fordømmer, at den georgiske regering lader sig inspirere af meget kontroversiel lignende russisk lovgivning såsom Ruslands »lov om udenlandske agenter«, som bevidst mærker og diskriminerer civilsamfundsorganisationer og aktivister og også er blevet brugt til at kvæle modstanden mod Ruslands angrebskrig mod Ukraine og bringe eventuelle resterende kritiske røster i landet til tavshed;

10. minder om, at Det Europæiske Råd på sit møde den 14. og 15. december 2023 tildelte Georgien status som kandidatland ud fra den forståelse, at de relevante skridt, der er fastsat i Kommissionens henstilling af 8. november 2023, ville blive taget; understreger, at Georgien i denne henstilling blev opfordret til at sikre, at civilsamfundet kunne fungere frit, og bekæmpe desinformation mod EU og dets værdier, og at lovforslaget er i strid med begge mål;

11. minder den georgiske regering om de forpligtelser, den påtog sig, og de værdier og principper, den tilsluttede sig, da den ansøgte om EU-medlemskab, og opfordrer næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, kommissæren med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse og formanden for Kommissionen til at gøre det samme;

12. opfordrer Kommissionen til at forelægge en foreløbig vurdering af Georgiens fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de ni skridt, der er angivet i Kommissionens henstilling af 8. november 2023;

13. opfordrer Kommissionen til straks at vurdere indvirkningen af Georgiens planlagte lov om »udenlandske agenter« på Georgiens fortsatte opfyldelse af benchmarkene for visumliberalisering, navnlig benchmarket for grundlæggende rettigheder, som er et afgørende element i EU's visumliberaliseringspolitik;

14. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vurdere dette lovforslags indvirkning på EU's rolle som donor i Georgien og til klart at underrette den georgiske regering og det georgiske parlament om denne mulige indvirkning og dens konsekvenser for EU-finansieringen generelt;

15. opfordrer indtrængende den georgiske regering til at vende tilbage til sin vej mod EU, fastholde sit tilsagn om at respektere, styrke og fremme demokratiet, retsstatsprincippet, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og reelt engagere sig i den fulde gennemførelse af de skridt, der er nødvendige for at opfylde betingelserne for kandidatstatus og EU-medlemskab, i en ånd af engagement og samarbejde med Georgiens civilsamfund og politiske opposition;

16. beklager den personlige rolle, som Georgiens eneste oligark Bidzina Ivanishvili, som vendte tilbage til aktiv politik den 30. december 2023 som »æresformand« for partiet Den Georgiske Drøm, har spillet i den nuværende politiske krise og i endnu et forsøg på at undergrave landets vestenorienterede kurs og i stedet vende sig mod Rusland; gentager sin opfordring til Rådet og EU's demokratiske partnere om at overveje at indføre personlige sanktioner mod Ivanishvili for hans rolle i forværringen af den politiske proces i Georgien og i modarbejdelsen af befolkningens interesser;

17. gentager sin urokkelige støtte til det georgiske folks legitime europæiske ambitioner og deres ønske om at leve i et velstående land uden korruption, der fuldt ud respekterer de grundlæggende frihedsrettigheder, beskytter menneskerettighederne og garanterer et åbent samfund og uafhængige medier; understreger, at beslutningen om at give Georgien status som EU-kandidatland var motiveret af ønsket om at anerkende det georgiske civilsamfunds resultater og demokratiske bestræbelser samt den overvældende støtte til EU-tiltrædelse blandt dets borgere;

18. opfordrer indtrængende Den Georgiske Drøms flertal til at trække sit forfatningsmæssig lovgivningsforslag om indskrænkning af LGBTIQ-rettigheder tilbage, idet det udgør et angreb ikke blot på LGBTIQ-samfundet, men også på ytringsfriheden og det frie civilsamfund;

19. gentager sin opfordring til de georgiske myndigheder om at løslade den tidligere præsident Mikheil Saakashvili af humanitære årsager og lade ham modtage ordentlig lægebehandling i udlandet; understreger, at hans sag yderligere fremhæver betydningen af at gennemføre en reel reform af retssystemet;

20. opfordrer til en upartisk og uafhængig langsigtet international valgobservationsmission fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa for at overvåge landets kommende parlamentsvalg i oktober 2024;

21. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa samt Georgiens præsident, regering og parlament.